

...siąść. Sąd poda ustne uzasadnienie wyroku, które zostanie nagrane, bo rozprawa jest nagrywana. Pan wnioskodawca, czyli pan M. D., w odwołaniu od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z 28 maja 2015 roku wniósł o zmianę całości decyzji i uwzględnienie wniosku o uchylenie decyzji z 14 lutego 2013 roku przyznającej prawo do emerytury. W odwołaniu obszernym wnioskodawca wskazał, iż otrzymał na swój wniosek prawo do emerytury w obniżonym wieku w roku 2013. W maju złożył wniosek o uchylenie tej decyzji na podstawie art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 124 ustawy z 17 grudnia 98 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który stanowi, że w postępowaniu w sprawach o świadczenia określone w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że ustawa stanowi inaczej. W ocenie wnioskodawcy ten art. 155 kpa ma zastosowanie, a stanowi on, że decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo może być w każdym czasie za zgodą strony uchylana lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególnie nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes stron. Wnioskodawca podkreślił, że w sprawie rzeczywiście nie ma zastosowania art. 116 ustawy o emeryturach, bo decyzja stała się prawomocna, nie było cofnięcia wniosku, natomiast art. 155 kpa ma zastosowanie, albowiem interes wnioskodawcy został naruszony, bo na skutek błędnego pouczenia organu rentowego, nie znajomości prawa wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę, a w jego ocenie korzystniejszym było złożenie wniosku o emeryturę z rekompensatą. W chwili obecnej takiego wniosku już nie może złożyć, bowiem pobiera świadczenie, bowiem ma przyznane prawo do emerytury, a pobiera świadczenie z tytułu jako rentę z tytułu wypadku przy pracy. Strona pozwana domagała się oddalenia odwołania zarzucając, iż przepisy ustawy z 17 grudnia 98 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie przewidują uchylania prawomocnych decyzji. Natomiast art. 116 ust. 2 dotyczy wycofania wniosku, a wniosek taki można wycofać do czasu uprawomocnienia się decyzji. Decyzja wnioskodawcy, którą domaga się uchylenia jest już od dawna prawomocna. Organ rentowy podkreślił, że prawo do emerytury powstaje z mocy prawa z chwilą spełnienia warunków i decyzja organu rentowego ma charakter deklaratoryjny. W ocenie organu rentowego prawomocna decyzja o przyznaniu emerytury jest prawidłowa i organ nie znajduje podstaw do wyeliminowania jej z obrotu prawnego. Organ rentowy wskazał też, że we wniosku o decyzję, w punkcie 2 podpunkt 1 oraz w punkcie 9 wyraźnie wskazano warunki do otrzymania rekompensaty określonej w ustawie z 19 grudnia 2008 o emeryturach pomostowych. Organ rentowy powołał się tutaj na postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2003 roku w wydanej w sprawie III Kko 18/2, gdzie Sąd Najwyższy stwierdził, że ostateczne decyzje, od których nie wniesiono odwołania do Sądu, mogą być zmieniane lub unieważniane na zasadach kpa jedynie z urzędu, a nie na wniosek stron. Dodatkowo wnioskodawca uzasadnił swoje stanowisko w piśmie procesowym z 14 października domagając się przeprowadzenia dowodów z dokumentów wskazanych wcześniej, czyli z akt emerytalnych, wskazując, że poniósł stratę finansową na skutek złożenia wniosku o emeryturę bowiem nadal pracuje, osiągnie wiek emerytalny w październiku 2015, co umożliwi mu wystąpienie o emeryturę w powszechnym wieku, otrzymanie rekompensaty, czyli w ocenie wnioskodawcy emerytura byłaby większa, korzystniejsza. Wskazał na art. 180 paragraf 1 kpa, z którego wynika, że przepisy kpa stosuje się w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych tylko w takim zakresie, w jakim przepisy dotyczące ubezpieczeń społecznych nie zawierają odmiennych uregulowań. W ocenie wnioskodawcy nie ma takich odmiennych uregulowań i w związku z tym może być zastosowany ten przepis. Wnioskodawca powołał się tutaj na wyrok z 6 czerwca 2013 roku wydany w sprawie II Uk 343/12, który pozwala na uchylenie decyzji. Rozpoznając sprawę Sąd w oparciu o akta emerytalne przede wszystkim ustalił co następuje. Wnioskodawca urodzony (...) złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku, po raz kolejny, po raz drugi, w dniu 4 stycznia 2013 roku. Decyzją z 14 lutego 2013 roku przyznano wnioskodawcy prawo do emerytury w obniżonym wieku, czyli w wieku przed ukończeniem 65 lat i 9 miesięcy jak w przypadku wnioskodawcy, przy ustaleniu czterdziestoletniego okresu składkowego, trzyletniego okresu składkowego, wskaźnika wysokości podstawy 123,12 procent, z tym że wyliczono też emeryturę według nowych zasad, czyli według wysokości kapitału początkowego i składki zaewidencjonowanej, ta emerytura była większa, wyniosła 3.071 złotych. Taką emeryturę ustalono, z tym, że emeryturę, wypłatę emerytury zawieszono, bo

wnioskodawca kontynuował zatrudnienie w tym czasie i kontynuuje je do chwili obecnej. Wnioskodawca pobiera rentę z tytułu wypadku przy pracy w kwocie około 1.172 złote. W dniu 7 maja 2015 roku wnioskodawca złożył wniosek o uchylenie decyzji z 14 lutego 2013 roku na podstawie art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego. Podkreślając, że w chwili obecnej nie chce mieć ustalonego prawa do tej emerytury, bowiem zamierza wystąpić o emeryturę w powszechnym wieku, który kończy w październiku 2015, a ta, złożenie takiego wniosku i przyznanie emerytury w powszechnym wieku umożliwi mu uzyskanie rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, którą wykonywał przez okres, o ile dobrze pamiętam, około 17 lat. Decyzją z 28 maja 2015 roku, czyli zaskarżoną, odnowiono wnioskodawcy uchylenia decyzji ze względu na to, że wniosek o emeryturę nie może być cofnięty po prawomocności decyzji, a przepis art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego nie ma zastosowania bo są inne regulacje ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Uzasadnienie jest tego rodzaju krótkie. Ustalenia te wynikają jak już podkreślałem z akt emerytalnych, tom drugi, są bezsporne. Wnioskodawca rzeczywiście składając wniosek o emeryturę wypełnił, że domaga się emerytury, a nie emerytury z rekompensatą. Taki wniosek wypełnił za pierwszym razem, za drugim razem. W tym stanie rzeczy Sąd zważył co następuje. Odwołanie nie jest uzasadnione. I teraz tak, zaczynając od przepisów art. 180 Kodeksu postępowania administracyjnego, który stanowi, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się przepisy kodeksu, czyli Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że przepisy dotyczące ubezpieczeń ustalają odmienne zasady postępowania w tych sprawach. W sprawie ma zastosowanie niewątpliwie art. 83a ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, to jest Dz. U. z 2007 roku Nr 11 poz. 74 z licznymi zmianami, ostatnia w Dz. U. z 2015 roku poz. 121. Art. 83a brzmi w ten sposób: Prawa lub zobowiązania stwierdzone decyzją ostateczną zakładu ulegają ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo lub zobowiązanie. Decyzje ostateczne zakładu, od którego nie zostało wniesione odwołanie do właściwego Sądu, mogą być z urzędu przez zakład uchylone, zmienione lub unieważnione, na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego. Ust. 3 nie jest, nieistotny dla wnioskodawcy, bowiem dotyczy spraw, których zapadło orzeczenie właściwego Sądu natomiast ust. 4 jest najistotniejszy, a mianowicie stanowi on, że przepisów ust. 1 do 3, czyli 1 i 2 na pewno, nie stosuje się w postępowaniu o ustalenie uprawnień do emerytury, rent i ich wysokości. Ustalenie uprawnień do emerytury, rent i ich wysokości art. 83a ust. 4 ustawy systemowej. Mamy jeszcze art. oczywiście 124 ustawy o emeryturach i rentach, który jest cytowany przez wnioskodawcę, który tak jak to wskazuje wnioskodawca stanowi, że w postępowaniu w sprawach o świadczenia określone w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej. W sprawie mają zastosowanie powyższe przepisy, oczywiście jeszcze jest art. 155 kpa, na który się powołuje wnioskodawcę, na który się powołuje wnioskodawca, który to przepis art. 155 kpa stanowi, cytując go dokładnie: Decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes stron. Taki jest przepis artykułu 455, czyli wskazuje on na decyzję ostateczną. I w tym zakresie są poglądy nauki w zasadzie jednolite, a mianowicie...

[Wnioskodawca 00:14:50.004]

[ns 00:14:50.428]

.

[Przewodniczący 00:14:50.823]

Mógłby mi Pan nie przeszkadzać? Ja już za chwilę skończę. Są mianowicie jednolite. A mianowicie tak, nauki, orzecznictwa... Przede wszystkim, to tak, należałoby wskazać na przykład na wyrok Sądu Administracyjnego z 14 stycznia 2015 roku, wydanego w sprawie II SA/Łd 986/14, gdzie Sąd ten mówi tak: przewidziana w artykule 155 k.p.a. możliwość zmiany decyzji ostatecznej, odnosi się jedynie do sytuacji, gdy w wyniku rozpoznania sprawy administracyjnej organ administracji publicznej mógł być podjąć różne wariantowo rozstrzygnięcia. Tryb ten służy tym samym jedynie do zmiany, do rozstrzygnięcia na inne, również możliwe do wydania w niezmienionych okolicznościach

faktycznych i prawnych. Nie może natomiast służyć zmianie rozstrzygnięcia na takie, które w wyniku związania organu bezwzględnie obowiązującą normą, byłoby niedopuszczalne. Wzruszenie decyzji ostatecznej w trybie 155 k.p.a. nie jest, więc możliwe w sprawach, w których nie są rozpoznawane, w ramach tak zwanego uznania administracyjnego. Jest to dość istotny wyrok i pogląd. Ten pogląd, co do charakteru tej decyzji, również znajduje jakby rozwinięcie w poglądach nauki. Tutaj mamy, mamy na przykład opracowanie pani doktor R. B. "Monografia na temat wzruszalność prawomocnych decyzji rentowych", Wydawnictwo (...), rok 2013, 14, nie 2007, gdzie pani ta pisze, cytując również innych teoretyków, że jest różnica między decyzją, ostateczną decyzją administracyjną, a prawomocną decyzją rentową. Nie chodzi tu tylko o różnicę terminologiczną, lecz przede wszystkim pojęciową. W myśl artykułu 269 k.p.a. do prawomocnych decyzji rentowych nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, które dotyczą decyzji ostatecznych. Ponieważ wśród przesłanek zastosowania niektórych nadzwyczajnych trybów weryfikacji decyzji administracyjnych, przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego wymieniają ostateczny charakter decyzji, przepis artykułu 145, paragraf 1 k.p.a. oraz przepisy o uchyleniu i zmianie prawidłowych decyzji administracyjnych, artykuł 154 i 155 k.p.a., nie mogą stanowić podstawy prawnej uchylenia lub zmiany prawomocnych decyzji rentowych. Rentowych w znaczeniu emerytalnym, rentowym. Podstawą prawną wzruszenia prawomocnych decyzji są więc przepisy ustawy o emeryturach i rentach, czyli artykuł na przykład artykuł 101, punkt 1 tej ustawy, 107, 108, 110 do 113, a wreszcie artykuł 114 ustawy emerytalnej, mówiących o wznowieniu, o zmianie wysokości, o ponownej ocenie, ewentualnej niezdolności do pracy. Podobny pogląd wyraził również J. J. w takiej publikacji, jak "Renty i emerytury z ubezpieczenia społecznego", opublikowany artykuł w Przeglądzie Ubezpieczeń Społecznych i gospodarczych z 99 roku, numer 6, strona 15. Mianowicie według tegoż, tej osoby, istnienie pełnej kontroli sądowej decyzji rentowych, wyłącza stosowanie do nich przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego, instytucji kontroli prawidłowości i weryfikacji decyzji administracyjnych. Do takich instytucji zalicza się między innymi artykuł 154, 155 k.p.a., stwierdzenie nieważności oraz wznowienie postępowania. Przy tego rodzaju poglądach doktryny oraz przy treści artykułu 83A, ustęp 4, który wyraźnie wyłącza możliwość uchylenia zmiany unieważnienia decyzji dotyczących ustalenia uprawnień do emerytur i rent, nie jest możliwe zastosowanie, w przypadku decyzji emerytalnej, która stała się prawomocna na skutek niezaskarżenia tej instytucji, uchylenia decyzji przewidzianej, decyzji prawomocnej. Taki jest pogląd Sądu. Rzeczywiście nie jest to takie bardzo jednoznaczne, ale biorąc pod uwagę ten przepis 83A, który jest przepisem ogólnym w stosunku ustawy emerytalnej, on ustala ogólne zasady postępowania i biorąc fakt, że te decyzje o ustaleniu emerytury ma charakter decyzji deklaratoryjnej, po prostu organ rentowy stwierdza tylko, że dane prawo istnieje, potwierdza nabycie prawa, które następuje z mocy spełnienia wszystkich przesłanek. Wnioskodawca składając taki wniosek, uruchomił procedurę i organ potwierdził, że nabył prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Skoro to potwierdził, a wnioskodawca nie cofnął wniosków przed uprawomocnieniem się, co też jest oczywiste, bezsporne, to decyzja stała się prawomocna, wiążąca i nie może być uchylona przez organ rentowy. Jak słusznie wynika z tego cytowanego wcześniej orzeczenia, w sprawach o emerytury, o renty nie można działać na wniosek. Organ rentowy musi działać z urzędu, a artykuł 83A wyłącza taką możliwość. Także Sąd uznał więc, że organ rentowy ostatecznie wydał prawidłową decyzję, mimo takiego bardzo skąpego uzasadnienia, które nie nawiązuje do całego systemu rozpoznawania spraw z ubezpieczeń społecznych. Powstał jeszcze inny problem, mianowicie, czy jest to decyzja ZUS-u dotycząca generalnie sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, ale dotycząca stosowania przez organ przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Istniały poglądy, które mówiły, że właściwym sądem do oceny prawidłowości takiej decyzji jest Sąd Administracyjny, a nie Sąd Ubezpieczeń, który jest Sądem merytorycznym, który rozpoznaje prawo, a nie rozpoznaje zastosowania procedury wynikającej z k.p.a., nie stosuje k.p.a., tylko stosuje Kodeks postępowania cywilnego. No, ale ostatecznie, na tle nieważności decyzji, Sąd Najwyższy rozbieżności w orzecznictwie Sądów Powszechnych i Sądów Administracyjnych rozstrzygnął w Uchwale Siedmiu Sędziów z 23 marca 2011 roku, wydanej w sprawie I UZP 3/10, gdzie Sąd stwierdził, że od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wydanej na podstawie 83a, ustęp 2 ustawy systemowej, czyli tej mówiącej o uchyleniu, o unieważnianiu, przedmiocie nieważności decyzji, przysługuje odwołanie do właściwego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Z tym, że Sąd ten nam podkreślił, że jednocześnie ze stwierdzeniem ewentualnie nieważności, konieczne jest merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, czyli wydanie decyzji, jakby już dotyczącej istoty sporu, a nie tylko przesłanek nieważności. No, tu nie możemy, nie można wyjść z decyzji dotyczącej istoty sporu, tylko można by było ewentualnie uchylić tą decyzję. Ale biorąc pod uwagę, no, że jednak jest ta uchwała, to Sąd uznał, że, że jest odwołanie do Sądu Powszechnego, zresztą strony tego nie zarzucały i nie wniosły o odwołanie,

zgodnie zresztą z wnioskodawcą, zgodnie z pouczeniem. A ZUS takiego zarzutu niewłaściwości Sądu nie składał. Czyli, opierając się na wskazanych wyżej przepisach, biorąc pod uwagę cytowane, przynajmniej w znacznej części poglądy w wyrokach Sądów Powszechnych, Sądów Administracyjnych, Sąd uznał, że w sprawie o prawo do emerytury nie można zastosować instytucji z artykułu 155, bo zabrania tego przepis artykułu 83, ustęp 4, który mówi, że się do ustaleń uprawnień, do emerytury i rent nie stosuje się tych przepisów. No, sprawa ma charakter taki precedensowy, bo w historii tutejszego Sądu w ostatnich 15 latach takiej sprawy nie było. Bo, no, bo zazwyczaj, no strony chcą mieć emeryturę. To też wynika z jakiegoś takiego dziwnego nastawienia stron, że koniecznie chcą wiedzieć, jaka będzie emerytura i składają niepotrzebne wnioski o emeryturę, skoro zamierzają pracować, tak, jak się u Pana stało. Przecież zamierzał Pan pracować, miał Pan już raz odmowę i ciągle Pan chciał wiedzieć, jaka ta będzie emerytura i ten... Ale to nie ma znaczenia dla sprawy, bo rzeczywiście być może, że liczenie tej emerytury na nowych zasadach, po ukończeniu przez Pana wieku i otrzymanie przez Pana tej rekompensaty, no oczywiście nie wiemy, czy Pan by ją na pewno otrzymał, być może, że dałoby większe świadczenie. Z tym, że, no to świadczenie też będzie większe, obecne, bo Pan przecież odprowadza ciągle składki, te składki będą doliczone do składek zewidencjonowanych i w chwili podjęcia wypłaty, będzie Pan miał i inną przewidywaną średnią trwania życia, mniejszą na pewno i wyższy, wyższą kwotę składek. Także ta emerytura tak, czy owak powinna być większa. Oczywiście wyrok jest nieprawomocny. To jest pogląd Sądu, który Sąd stara się w jakiś sposób uzasadnić. Może Pan wnieść od niego apelację do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu w terminie 3 tygodni od daty dzisiejszej, na piśmie w dwóch egzemplarzach, za pośrednictwem Sądu Okręgowego w Opolu. Nie ma orzeczenia o kosztach, to jeszcze wracam od tego, bo strona pozwana nie wносиła o zwrot kosztów zastępstwa, a wygrała sprawę. Pan natomiast sprawę przegrał, więc nie może otrzymać zwrot kosztów, zgodnie z artykułami 98, 99 i 108, paragraf 1 Kodeksu postępowania cywilnego. Czyli orzeczenie nieprawomocne, można wnieść od niego apelację do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, w terminie 3 tygodni od daty dzisiejszej, na piśmie w dwóch egzemplarzach, za pośrednictwem tutejszego Sądu. Opłata od apelacji wynosi 30 złotych, na tym etapie pojawia się ta kwota. Bądź też można w terminie 7 dni wystąpić z wnioskiem o doręczenie odpisu transkrypcji wyroku, uzasadnienia wyroku sporządzonego ustnie, czyli transkrypcja, czyli zamiany wyroku na formę pisemną i po otrzymaniu tej transkrypcji, może Pan wnieść apelację w terminie dwóch tygodni od otrzymania transkrypcji z odpisem wyroku. Apelacja jak zwykle do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, za pośrednictwem Sądu Okręgowego w Opolu. To by było wszystko. Sprawa jest przed Sądem Okręgowym zakończona.

[koniec części 00:27:37.278]